

TRUMAN ISA KĖ GAMINTI HIDROGENO BOMBA

OKUPANTAS VARO MOKYTOJUS KOLCHOZŲ ORGANIZUOTI

Lietuvoje likę mokytojai verčiami važinėti po kaimus ir kalbėti apie komunistus

(„Naujiečių“ korespondento pranešimas)

BERLYNAS, saus. 31 d. — Lietuviai visą laiką gėrbė savo mokytojus. Iš jų mokinosi ramiais laikais, jais pasitiki ir krašto nelaimės metu. Pirmasis rusų okupacijos metais mokytojai daugiausia nukentėjo. Vieni buvo sukisti į kalėjimus, kiti ilgiausiomis savaitėmis tardomi, o keli šimtai buvo ištremti prievartos darbams. Vokiečiai taip pat persekiojo mokytojus, koncentracijos stovyklose jų buvo pilna. Rusams antrą kartą okupavus Lietuvą, prasidėjo nauji areštai ir tardymai.

Geriausieji ir labiausiai savo kraštui atsidavusieji mokytojai suimti ir išvežti. Dauguma jų jau žuvo šiaurės tundrose arba čekos pogrindžiuose. Lietuvoje rusai paliko tik tai jaunesnius, didesnio patyrimo neturinčius. Bet jie netrukus įsitikino, kad krašto gyventojai ir tokiais mokytojais daugiau pasitiki, negu komunistų partijos centro komiteto nariais, okupanto pirmesiais ministrais ir rusiškais titulais apsikarsčiusiais pareigūnais. Okupantas nutarė mokytojus panaudoti biuriems krašto alinimo tikslams.

MOKYTOJAI VARO ŽMONES I KOLCHOZUS

Sovietų agentai nepajėgė ūkininkų suvartyti į kolchozus, tai dabar tam tikslui naudoja mokytojus.

Rusai vartoja didelę prievartą prieš ūkininkus, juos apkrovė dideliais mokesčiais, primetė įvairiausių duoklių, o vėliau dar sugalvojo baudų už kiekvieną įsakymo nepildymą. Yra baudos už pieno neatidavimą, kiaušinių neįteikimą, mėsos neatvežimą, kiaulės skerdimą ir kita.

Ūkininkai vis dėlto į kolchozus nėjo. Daugelį rusai išvežė į Sibirą. Dabar okupantas nutarė naudoti mokytojus žmonėms į kolchozus varyti.

BIRŽŲ MOKYTOJAI NEGALI MOKYTOJAUTI

Biržų apskrities mokytojai negali mokytojauti, neturi laiko. Jie turi dirbti ne mokykloje, bet kolchoze. Praeitų metų rudenį, kada turėjo prasidėti darbas mokykloje, mokytojai buvo išvaryti kolchozų organizuoti.

Šiandien rusų primestų tariamų profesinių sąjungų komiteto pirmininkas Krutulis giriasi, kad Biržų mokytojai suorganizavę net 47 kolchozus.

Jis pasakoja apie mokytojų atliktą didelį darbą, bet nei vienu žodžiu neužsimena apie rusų vartotą prievartą prieš mokytojus. Jis nieko nesako apie sovietų policijos grasinimus mokytojams. Jei jie būtų neišėję iš mokyklos ir neorganizavę kolchozų, jie būtų ištremti.

STEIGIA RATELIUS PARTIJOS ISTORIJAI

Tas pats Krutulis giriasi 500 naujai sudarytų ratielių, kuriuose mokytojai turi pasakoti apie rusų komunistų partijos istoriją, Staliną ir kitus čekos dar nenužudytus vadus.

Mokytojams uždrausta kalbėti apie Žinovę, Trockį, Kamenevą, Buchariną ir kitus nužudytus komunistus.

Jie turi vadovautis paskutine komunistų partijos istorijos laida ir kalbėti tikrai apie Staliną ir ištikimus jų pakalikus.

MOKYTOJŲ ZOLPAITĖ SIUNTINĖJA PO KAIMUS

Kretingos apskrityje okupantai siuntinėja po kaimus jauną mokytoją Zolpaitę. Spauda ir radijas giria josios kalbas, pa-

sakytas į kolchozus suvartytiems gyventojams.

Batakių apylinkėje mokytojas Laurinaitis varinėjamas iš vieno kaimo į kitą, kad skaitytų paskaitas apie Staliną.

Lietuviai žino, kad okupantas prievartauja ne tik tai juos, bet ir geriausius jų draugus — mokytojus.

Mirė prelatas Mykolas Krušas

LOS ANGELES, Cal., saus. 31 d. — Šiandien čia mirė prelatas Mykolas Krušas. Jis ilgus metus gyveno Chicagoje, kur klebonavo šv. Jurgio parapijoje.

Praeitais metais jis minėjo 70 metų sukaktį. Paskutiniaisiais metais jis pradėjo negalauti ir dažnai išvažiuodavo į Kaliforniją. Netoli Los Angeles miesto prelatas buvo nusipirkęs namus ir juose gyveno.

Prel. Krušas ilgus metus klebonavo 18-tos gat. apylinkėj. Su vietos žmonėmis jis gana gražiai sugyveno. Kurį laiką jis net leido parapijos laikraštį. 1935 metais jis buvo nuvažinęs į Lietuvą ir dalyvavo Pasaulio Lietuvių Kongrese.

M. Pervuchin paskirtas vicepremjėru

LONDONAS, saus. 31 d. — Maskvos radijas paskelbė, kad rusų cheminės pramonės ministras Michail Pervuchin atleistas iš pareigų. Jo vieton paskirtas Sergei Tichomirov.

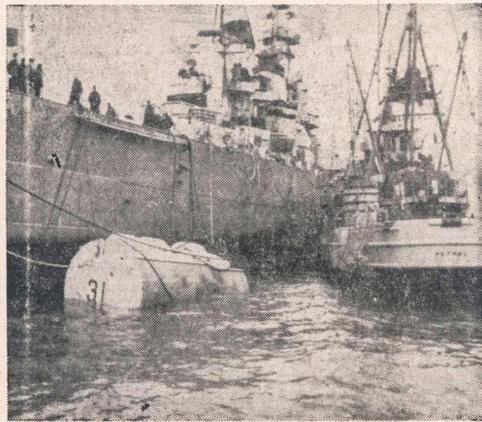
Pervuchin paskirtas Sovietų Sąjungos vicepremjėru. Iki šio metu Pervuchin mažai buvo pažįstamas, bet dabar jis yra paskirtas svarbiu valdžios pareigūnu.

Sovietų agentūra nieko nesako apie priežastis šiom pakaitoms chemijos pramonės vadovybėje.

Tvirtinama, kad Didžioji Britanija ir JAV yra pasirususios pripažinti Indokinijoje sudarytą Bao Dai vyriausybę, tuo tarpu Rusija pripažino komunistų sudarytąją.

Sovietų Sąjunga, pripažindama Indokinijos komunistų sudarytą vyriausybę, rodo, kad ji rengiasi kurstyti Indokinijos gyventojus prieš prancūzus ir kitus europiečius.

Bando pajudinti laivą

Laivyno inžinieriai pritaikė narlaivų pantonus prie dumblių įklimpusio kovos laivo „Missouri“. Specialistai mano, kad vasario 2 dieną jiems pavyks išjudinti įklimpusį laivą.

REIKALAUJA JAV KELTI LIETUVOS BYLĄ TARPTAUTINIAME FORUME

ALT Vykdomasis komitetas įteikė valstybės departamentui Lietuvą liečiantį memorandumą

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, atvykęs į Washingtoną, sausio 30 d. atsilaikė Valst. Departamente ir įteikė valst. sekretoriui Dean Achesonui naują memorandumą Lietuvos reikalui.

Memorandume prisimenama beprisiarintanti Vasario šešioliktoji — Lietuvos Nepriklausomybės 32 metų sukaktis. Toliau pažymima, kad Lietuva vis dar tebėra sovietų pavergta ir prieš ją naudojami toks žiaurus režimas, kad visos tautos egzistencija atsiduria didžiausiam pavojui. Padėtis Lietuvoje, kuri buvo nušviesta Valst. Departamentui paskutiniame praėjusių metų rugpjūčio mėn. 12 dienos rašte, yra žymiai pablogėjusi.

(Memorandumo tekstas bus atspausdintas rytojaus „Naujiečių“).

Prancūzų parlamentas tiria skandalą

PARYZIUS, saus. 31 d. — Prancūzų parlamentas sudarė komisiją generolų Georges Revers ir Charles Mast skandalui iširti.

Pasirodo, kad buvęs štabo viršininkas, bendradarbiaudamas su gen. Mast, stengėsi paskirti pastarąjį Indokinijos komisijonierium. Gen. Mast išleido milžiniškas sumas propagandai.

Policija rado gen. Revers raportus pas komunistus. Krašto apsaugos ministeris tuojau atleido štabo viršininką Revers, o dabar visą reikalą tyrinėja parlamento komisija.

JAV atomo energijos komisija, siųsdama pranešimą kongresui, sako, kad daromi bandymai su vandeniu ir litijum.

Hainano gubernatorių prašo JV teikti pagalbą Formozai ir Hainan salai. Jis nurodo šių dviejų salų didelę strateginę reikšmę.

Atstovų rūmų komitetas rengiasi prašyti skirti pagalbą Korėjai.

Manoma, kad ketvirtadienį pavyks išvilkti „Missouri“ iš dumblo, tada padės pakilęs potvynio vanduo.

Federalinės valdžios tarpininkai ieško būdų išvengti telefonų streiko, numatyto vasario 8 dienai.

Inžinieriai sugalvojo „smegenis“ greitai skrendančiam lėktuvui kontroliuoti.

Gen. MacArthur tariasi su atskridusiais JAV karo vadais apie strateginius planus Pacifiko.

Vėliausios žinios

—Washingtono sluoksniai labai plačiai komentuoja prezidento Trumano pranešimą apie hidrogeno bombos gamybą. Tvirtinama, kad šiandien paskelbtas pranešimas turės didesnės reikšmės, negu žinia apie pirmą atomo bombos sprogimą.

—Londonas labai džiaugsmingai sutiko prezidento Trumano leidimą specialistams pradėti gaminti hidrogeno bombą. Britai žino, kad rusai jau gaminais atomo bombas. Jie bijojo, kad komunistų vadai pirmieji pradėtų puolimo. Hidrogeno bomba gali suvaldyti Maskvos valdovus.

—Prancūzų parlamentas ir visuomenė labai džiaugsmingai sutiko prezidento Trumano pranešimą apie hidrogeno bombos gamybą. Vienas parlamento narys savo džiaugsmą pareiškė parlamento posėdyje. Jis nepatenkintas Sovietų Sąjungos nutarimu pripažinti Indokinijos komunistų vyriausybę.

—Prancūzų ir Sovietų Sąjungos santykiai gali žymiai pablogėti dėl Indokinijos. Sovietų Sąjunga pripažino komunisto vadovaujama Indokinijos vyriausybę. Tą rodo, kad rusai yra pasiryžę remti sukilėlius.

—Britų vyriausybė nutarė uždrausti pardavinėti JAV aliejų britų bendruomenės valstybėse. Tą daroma taupymo sumetimais. Ekspertai sako, kad britai nepajėgė susitarti dėl aliejaus, todėl ir imasi šių priemonių.

—Yukon provincijoje rasti 6 lakūnai, kurie, beieškodami nukritusio keleivinio lėktuvo, patys buvo priversti nusileisti. Jie išgelbėti ir nugabanti į ligoninę.

—Prezidentas Trumanas nori, kad kasyklų savininkų ir angliakasių unijos vadai iki šeštadienio atsakytų jam dėl komisijos faktams patirti.

—Detroite pradėta rinkti priekusiųjų teismas Carl Boltonui teisti. Prokuroras mano, kad jis galės kėsintis prieš Walter Reuther gyvybę. Jis jau du kartus buvo suimtas, nuodugnai tardytas ir vėl paleistas.

—Prezidentas Trumanas rengiasi prašyti kongresą tuojau paskirti kelis šimtus milijonų dolerių hidrogeno bombos gamybai. Medžiaga bombai yra pigi, bet pagaminimas daug kainuoja.

—Mokslininkai mano, kad Sovietų Sąjunga taip pat gaminais vandenilio bombas. Jie tvirtina, kad rusai šioje srityje gali būti padarę didesnę pažangą negu amerikiečiai.

—Prie Helmstedto jau vėl prisirinko didelė daugybė sunkvežimių, kurių sovietų pasienio sargai nepraleidžia į Berlyną.

Amerikos karo vadai Japonijoje

TOKIJO, Japonija, saus. 31 d. — Gen. Douglas MacArthur šiandien ryte asmeniškai pasveikino Haneda aerodrome nusileidusius JAV štabų viršininkus. Į Japoniją atskrido gen. Omar Bradley, gen. Vandenberg, adm. Sherman ir gen. Collins.

Gen. Bradley pareiškė, kad pasitarimų metu bus paliesti Kinijos ir Formozos reikalai.

KOL NEBUS ATOMO KONTROLĖS, JAV TURI GINKLUOTIS TAIKAI PALAIKYT

Pasakojama, kad vandenilio bomba didžiausią miestą viena minute gali paversti į anglis

WASHINGTON, D. C., saus. 31 d. — Prezidentas Trumanas šiandien įsakė atomo energijos komisijai gaminti hidrogeno (vandenilio) bombą.

Atsakomingi pareigūnai keturis mėnesius svarstė hidrogeno bombos reikalą. Vieni siūlė jos negaminti, bet dar kartą bandyti tartis su rusais dėl atomo bombos kontrolės. Jie vis dar mano, kad su sovietų valdžios atstovais galima susitarti. Bet prezidentas Trumanas šiandien išsprendė šį klausimą.

Prezidento sekretorius Ross šiandien sukviėtė spaudos atstovus ir įsakė uždaryti duris. Jis liepė nei vieno neišleisti iš konferencijų salės, kol kiekvienas negaus prezidento pranešimo. Šiandien prezidentas pasiūlė sudaryti komisiją angliu pramonės faktams patirti, o vėliau jis įsakė gaminti vandenilio bombą.

„Man, kaip JAV karo jėgų viršininkui, uždėta atsakomybė prižiūrėti, kad kraštas galėtų gintis nuo galimo užpuolimo. Todėl šiandien įsakiau Atomo Energijos Komisijai testuoti įvairių atomo ginklų, įskaitant hidrogeno bombos gamybą“, sako prezidento Trumano paruostas pranešimas.

„Kaip ir visi kiti darbai ato-

mo ginklų srityje, taip ir šis darbas bus suderintas su bendrais mūsų programos taikais ir saugumo tikslais. Mes tęsime šį darbą, kol bus pasiekta patenkinanti tarptautinė atomo energijos kontrolė.“

Mokslininkai pasakoja, kad hidrogeno bomba yra kelis kartus galingesnė už atomo bombą. Vieni tvirtina, kad ji bus 10 kartų galingesnė, o kiti pasakoja, kad ji bus tūkstantį kartų galingesnė. Hidrogeno bomba vienu sprogimu galės paversti anglimis didžiausią pramonės centrą.

Mokslininkai sako, kad hidrogeno bombą galima pagaminti tikrai atomo energija. Sprogus atomo bombai, galima priversti sprogti hidrogeną, kuris paleidžia nepaprastai didelę jėgą. Mokslininkai sako, kad saulėje sproginėja hidrogenas. Jis gamina ne tik didelių karštį, bet ir šviesą, kurią mes kasdien gauname.

Be to, hidrogeno bombos gamyba bus pigi. Hidrogenas yra sudėtinė vandens dalis, o vandens pasulyje yra pakankamai. Prof. Urey apskaičiuoja, kad bombos pagaminimas kainuos apie šimtą milijonų dolerių.

SOVIETŲ KARO VADOVYBĖ IR VĖL KLIUDO SUSISIEKTI SU BERLYNU

Prezidentas Trumanas nori paskirti komisiją angliu pramonės faktams patirti

BERLYNAS, saus. 31 d. — Sovietų karo vadovybė vakar praleido pasienyje buvusius vokiečių sunkvežimius, o šiandien ir vėl trukdo.

Pasienio sargai sako, kad jiems įsakyta tikrinti ir Berlyną važiuojančių sunkvežimius. Paprastai kiekvieną valandą rusai praleisdavo po 30 sunkvežimių, tuo tarpu šiandien į valandą praleisdavo tik tai po šešis.

Aiškiai matyti, kad sovietų karo vadai gavo įsakymą kenti susisiekimui.

NUTRAUKS GELEZINKELIŲ SUSISIEKIMĄ

Šiandien paskelbtas rusų pranešimas sako, kad Rytų Vokietijos geležinkelių vadovybė rengiasi sustabdyti susisiekimą su vakarais. Pranešime pasakojama, kad teks taisyti geležinkelį, nes „jis buvęs sabotuotas“.

Panašią žinią apie „sabotažą“ rusai paskelbė prieš pirmos blokados įvedimą.

Diplomatai mano, kad rusai rengiasi paskelbti antrą blokadą Berlynui. Karo vadovybė imsis priemonių.

Skirs komisiją faktams patirti

WASHINGTON, D. C., saus. 31 d. — Prezidentas Trumanas nori paskirti komisiją angliu pramonės faktams patirti.

Jis prašo angliakasių unijos ir kasyklų savininkų sąjungos vadovybę bendradarbiauti su komisija. Jei abi pusės sutiktų

Londradarbiauti, tai nuo vasario 6 dienos angliakasiai turėtų dirbti 70 dienų pagal seną sutartį. Abi pusės turi pasižadėti priimti komisijos rekomendacijas.

Jei bent viena pusė nebendra- darbiaus, tai tada prezidentas turės imtis Taft-Hartley įstatymo. Vyriausybė pageidautų, kad angliakasiai susitartų su savininkais, bet konfliktas jau tęsiasi 8 mėnesiai, ir dar nesustart.

Prancūzai pasitiki vyriausybe

PARYZIUS, saus. 31 dieną. — Prancūzų parlamentas šiandien pareiškė pasitikėjimą Georges Bidault vyriausybei.

Šiandien galutinai priimtas biudžetas ir trim balsais pareikštas pasitikėjimas. Balsuojant biudžetą, už jį buvo paduoti 293 balsai ir prieš paduota tiek pat balsų.

Komunistai, gen. Charles de Gaulle šalininkai ir kraštutiniai dešinieji balsavo prieš demokratines koalicijos vyriausybę, bet jiems trūko trijų balsų.

—Prezidentas Trumanas siūlė Paul Spaak į Europos ekonominės kooperacijos vadovybę, bet europiečiai nori paskirti olandų Dirk U. Stikkerį. —Laivyno ekspertai antradienį bandė išvilkti „Missouri“ iš dumblo, bet jiems nepavyko. Dumblan įklimpė dar du karo laivai.

IS LIETUVIU GYVENIMO

Čikagos Lietuvių Draugijos vakaras

Sausio 29 d. Sokolų svetainėje įvyko Čikagos Lietuvių Draugijos metinis vakaras, sutraukęs sausakimšą erdvią salę publikos.

Buvo suvaidinta 3 v. Strausso operetė "Cukrinis kareivis", kurią pastatė "Pirmyn" choras, vadovaujamas K. Steponavičiaus. Operetės dalyviai: O. Skever-Stephens, V. Zabello, E. Juska, A. Brazis, J. Avelis, J. Romanas, J. Dambros. Dainavo "Pirmyn" choras. Pianistas buvo Jonas Švedas.

Ką veikia SLA 63 kp.

Burnside. — Metinis susirinkimas įvyko sausio 6 d. Tuleys Park svet., 90th ir Lawrence ave. Susirinkimą atidarė P. Kuržikauskas.

Nutarta prisidėti prie Dr. Jono Šliupo paminklo statymo su \$10 ir Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjimo, kuris įvyks vasario 19 d., su \$15., kurie bus įteikti Amerikos Lietuvių Tarybai.

Organizatorius, A. Laurutanas pristatė 6 naujus narius. 63 kuopa auga. Kalbinkime savo gimines arba pažįstamus prisirašyti prie SLA didžiausios ir turtingiausios apšaudos ir pašalpos draugijos, kurios kuopos Amerikoje (ir Kanadoje) yra ten, kur tik yra lietuvių. Galima apsidrausti nuo šimto iki penkių tūkstančių dol. ir pašalpos ligoje 9 dol. ir 12 dol. savaitė. Norėdami gauti daugiau informacijų, kreipkitės į A. Laurutana, 10530 So. Indiana ave., pašaukdami Waterfall 8-0855. B. Barniškis

Krakiškių Draugiškam Klube

Sausio 22 d. įvyko Krakiškių Draugiško Klubo priešmetinis ir metinis susirinkimas. Buvo skaitytas kvietimas minėti Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybę ir Dr. Jono Šliupo paminklo statyti fondo kvietimas aukoti. Kvietimai vienu balsu paremti ir paskirtos aukos po 5 dolerius.

Klubo valdyba 1950 metams pasiliko visa senoji, išskyrus išdėtininką, kuriuo išrinktas P. Jankauskas. Nutarta surengti vakarėlį vasario 18 d. toj pačioj svetainėj, 4256 So. Maplewood ave. Bus smagūs šokiai, gera muzika, skanių gėrimų ir gerų užkandžių; bus ir kugelio. Dalis pelno skiriama labdaros tikslui. Apie kitką vėliau bus spaudoj. Koresp. A. K.

50 m. vedybinio gyvenimo

Siomis dienomis ponai Vincentas ir Kristina Borusai atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves.

Vincentas ir Kristina prieš 50 metų buvo jauni gražūs, kupini energijos ir meilės, žengę prie altoriaus, pasižadėdami vienas kitą mylėti. Taip pažadus tikrai ir išlaikė. Nevisados buvo jų gyvenimo keliai gėlėmis kloti, vietomis buvo ir erškeičioti. Vis dėlto p. p. Borusai laimingai sugebėjo tą kelią nueiti, gražiai išauklėjo šeimą: sūnų, kuris yra vedęs ir gyvena su šeima toliau nuo Čikagos, ir dukrelę Stanisla, kuri yra ištekėjusi už Simono Seimaičio ir gyvena tėvų namuose, turi gražius kambarius, gyvena gana pavyzdinai.

P. p. Borusai yra energingi, linksmo būdo ir atrodo sveiki. Gyvena gražiai, švariai savame name Čikagoje, 2614 W. 47 St. Linkiu ponams Borusams su lauktu deimantiniu jubiliejau! A. M. Miravičius

Dar dėl Dr. Šliupo paminklo užrašo

Aleks Baravykas, gruzdietis ir Dr. Šliupo kaimynas, iš Branch, Mich., rašo komitetui laiška, kuriame siūlo ant Dr. Šliupo paminklo iškalti tokį užrašą:

"Dr. Jonas Šliupas Aušrininkas, pirmas lietuvių organizatorius Amerikoje ir pirmas laisvosios minties skelbėjas lietuvių tarpe". Jis atsiuntė Miko Chivės ir Kazio Kaupo pusdolerius.

Baravykas sako, kad jam Dr. Šliupo pavardė buvo girdima su ilgąja ū, ne su trumpąja. Jis pats istariaš Dr. Šliupas.

Komiteto Sekretorius.

Cicero

Iš Improvement klubo

Sausio 10 d. Lietuvių Improvement Klubu įvyko susirinkimas Liuosybės svetainėje.

Pirm. P. J. Kimbarkas neatsilankė, sako, išvažiavęs į Floridą; pirm. pagelb. Justinas Areška užėmė jo vietą.

Daug svarbių dalykų apkalbėjom ir gerų sumanymų priėmėm. Iš knygų peržiūrėjimo komisijos pranešimo buvo aišku, kad klubas tiek nariais, tiek turtu gerai stovi.

Paskirta komisija surengti pasilinksminimo vakarėlį. Visi ciceriečiai sekite, kada mūsų klubo balius įvyks.

Pasidžiaugėm, kad sausio 3 dienos balsavimą laimėjom. Kur vienybė, ten ir galybė.

Patariu tiems namų savininkams, kurie dar mūsų klubui nepriklauso, eiti ir įsirašyti.

Ateinantis klubo susirinkimas įvyks antradienį, vasario 14 d., Liet. Liuosybės svetainėje, 8 v. v. Visi kviečiami šiame susirinkime dalyvauti.

J. Balakas.

Lietuvių Našlių Klubo veikimas

Klubui priklauso vyrai ir moterys našliai ir nevedę, be pažiūrų skirtumo. Nariai priklauso daugiausia iš Čikagos ir apylinkės; viso narių yra arti 300. Turto per \$1,600. Nario mokestis metams \$1.00. Nariui mirus, nuperkamas gėlių vainikas ir mokama \$25.00 pomirtinės. Susirinkimai esti pirmą penktadienio vakarą kas mėnesį Lukštos svetainėje, 1500 S. 49th ave., Cicero, Ill. Praeitais metais į klubą įsirašė apie 70 naujų narių. Klubas turėjo dešimties metų gyvavimui paminėti parengimą Liuosybės svetainėje. Tam parengimui daugiausia pasidarbo klubo vicepirmininkė Olesė Paulaitis. Parengimas davė pelno \$300 su viršum. Ateinantis klubo susirinkimas bus svarbus: reikės svarstyti klubo konstitucijos punktus ir paruošti perspausdinti, nes senoji konstitucija yra išsibaigusi.

Koresp. J. G.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Žmonės ant vulkano krašto

2-jų veiksmų pjesė iš tremtinių gyvenimo. Parašė Gasparas Velička.

Veikale gvildinama mokyklinio jaunimo, jų auklėjimo ir paruošimo klausimai, be to, jautrios tremtinio likimo ir emigracijos problemos. Gyvai ir vaizdžiai nupieštas tremtinių gyvenimas stovykloje, iškelta jų troškimai grįžti savan kraštan, kietas užsispyrimas nepasiduoti nusiminimui, nepalūžti dvasioje, o kovoti.

Pati pagrindinė veikalo idėja — tai alkanu jaunimo kova ir pasiryžimas siekti mokslo, kad grįžus savan kraštan jis galėtų stoti į krašto atstatymo darbą.

Veikale matysim linksmų ir liūdnų scenų, sočių ir begales alkanų žmonių, kuriems niekas nepadaeda ir jais nesirūpina. Tai jaunimas, kurio pastangos siekti mokslo buvo daug kur neįvertinamos.

Veikalą režisuos pats autorius Gasparas Velička. Dalyvaus aktoriai profesionalai ir tremtinių jaunimas, be to, talentingoji mūsų mažoji tremtinių aktorė Nijolė Salkauskaitė.

Šį gražų veikalą matysime pavasariniame "Naujiųjų" dienasraščio rengime kovo 19 d., Sokolų salėje.

Padėka

Povilas ir Juozas Samanai, gyveną 7342-3 So. Claremont ave., Chicagoje, nuo pat pirmųjų ryšių užmezgimo 1946 m. rūpinosi mūsų atvažiavimu į J. A. Valstybes. Jie buvo sudarę efidevitus, o vėliau išdavė buto garantijas ir parūpino darbo sutartis, reikalingas įvažiavimui į šį kraštą. Gyvenant Vokietijoje, jie padėjo maisto siuntiniais ir apskritai gelbėjo visais atvejais, kai jų pagalba buvo reikalinga.

Nugalėjus visas kliūtis Europoje ir čia atvažiavus, jie mus pirmieji sutiko, priglaudė bei maitino, kol patys susiradome sau pragyvenimo šaltinį. Jie ir toliau nenustojo mumis rūpintis ir globoję. Todėl šiuo mes širdingai dėkojame už viską, ką jie mums yra gera padarę. Dėkojame broliams Povilui ir Juozui Samanams ir jų šeimoms: Liucijai ir Stasei, jų dukterims Liucijai, Alvinai ir Hubertai, o taip pat jų žentui Raymondui. Visiems širdingas acių!

Elzbieta ir Steponas Stankai.

BERNICE VALENTINE (pagal tėvus Sidauskaitė) Gyveno 1440 S. Kenneth Ave. Chicago, Ill.

Mirė 1950 m. sausio 28 d. 9:00 val. vakaro, sulaukusi 34 metų amžiaus. Gimusi Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę vyras Charles, sūnus Charles Jr.; duktė Marilyn, tėvas Antanas Sidauskas; sesuo Elizabeth/Lutkus, jos vyras Joseph ir jų šeima; brolis Vincentas, jo žmona Frances ir jų šeima; uošviai Povilas ir Ona Valentinius ir jų šeima; dėdė Stanislovas Sidauskas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Petkus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., vasario 2 dieną, 9:30 val. ryte iš koplyčios šv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Bernice Valentine giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūde lieka:

Vyras, Sūnus, Duktė, Tėvas, Sesuo, Brolis, Uošviai, Dėdė ir Giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel. Townhall 2109.

a. + a.

WILLIAM VINCENT SAKAWICH Gyveno 2100 W. 23rd St.

Mirė 1950 m. sausio 29 d. 12:30 val. ryto, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Suvalkijoje, Punksko parapijoje.

Amerikoje išgyveno 58 m. Paliko nuliūdę žmona Lettie, pagal tėvus Lemanski; sūnus Henry W., marti Marie Sakawich; brolis Jungis; pus-seserė Ona Pajauskas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Liet. Pilečių Kl.

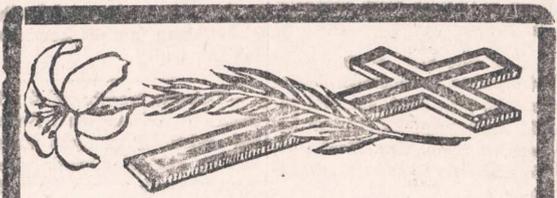
Kūnas pašarvotas Goettert kopl., 2046 W. 23rd Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., vasario 2 dieną, 9:30 val. ryte. Iš koplyčios šv. Povilo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į šv. Adalberto kapines.

Visi a. a. William Vincent Sakawich giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūde lieka: Žmona, Sūnus, Marti, Brolis Pusseserė ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Goettert Funeral Home. Tel. Virginia 7-7099.

JONAS KNIBER (Kniberis) GYVENO 7601 S. CAMPBELL AVE.

Mirė 1950 m. sausio 30 dieną, 7 val. vakaro, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Utenos apskrity, Joniškių parapijoje.

Paliko nuliūdę žmona Julija, pagal tėvus Stočkutė; duktė Bernice, du sūnus: Stanley, marti Anita; John, marti Jane; sesuo Ona Levenevičienė ir šeima; pusbrolis Antanas Sakėnas, jo žmona Veronika ir šeima; svogerka Juzefina Martinkus ir šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Keistučio Paš. Kl. Simano Daukanto Draugijai. Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., vasario 3 dieną, 8:00 val. ryte. Iš koplyčios šv. Gimimo Panėlės šv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Knibero giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūde lieka:

Žmona, Duktė, Sūnus, Marčionis, Sesuo, Pusbrolis, Svogerka ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. PProspect 6-0099.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROvehill 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIQDĖSIO VALANDOJ Sūkute

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PProspect 6-0099 Yards 7-1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau Jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDŪJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Visi Tel. Yards 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Lafayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicago Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SŪNŪS

Tel. Virginia 7-6672 and 6673

2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone Lafayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST. Telephone Yards 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave. WHOLESALE IŠDIRBYSIŲ Paminklų pristatome į visas kapines arkl, ar toll.

Telefonas: BEverly 8-3632

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave. WHOLESALE IŠDIRBYSIŲ Paminklų pristatome į visas kapines arkl, ar toll.

Telefonas: BEverly 8-3632

Barboros Balys ir Pociaus jungtuvės

Panelė Barbora Balys, 6558 So. Morgan St., išteka už pono Stanley Pociaus, 3958 W. 111th St., Chicago, Ill.

Jungtuvės bus vasario 2 d. šv. Jurgio bažnyčioj 4 val. popiet. P-lė B. Balys ir p. S. Pocius yra vietos biznieriiai.

Po vestuvių jaunieji ruošiasi vykti į Floridą.

SUSIRINKIMAI

SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas bus ketvirtadienį, vasario 2 d., Hollywood Annex svetainėje, 2421 W. 43rd St. Pradžią 7 val. vak. Visos narės kviečiamos atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų. Taipgi prašau užsimokėti mokesčius. —K. Katkevičienė.

SLA 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiad. (šandien), vasario 1, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti. —A. Kaulakis, fin. rast.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.

3316 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 7-7308.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 So. Wentworth Ave. Tel. STewart 3-2454 ir HUDson 3-2224.

GELININKAS PETRO FLORIST

Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuvėms, papuošimams.

ROY R. PETRO 5519 So. Harlem Ave. Tel. REliance 5-0763 Residence: PORTsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams.

GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Aukštinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, sėklos nubėgimo, gindos užslugimo, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Aukštinės šaknelės veikia tikrai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytas, bet taip sakoma visokiose daktariškose knygose. Puodukas sutrintų Aukštinų šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Aukštinų šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja \$1.00.

ALEXANDER'S CO. 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA

17-4 METAI 16 STOTIES W.G.E.S. 1329 C.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto

Lietuviškos Vakarines kas pirmadienį (14-ti metal) nuo 7 v. iki 8 v. vakare

Bile reikalu skambinkite: REpublic 7-4807.

Subscription Rates: \$7.00 per year in Canada, \$7.00 per year outside of Chicago, \$9.00 per year in Chicago / 4 cents per copy

Užsakymo kaina: Chicagoje—paštu: Metams \$9.00, Pusei metų 4.50, Trims mėnesiams 2.25

DP Bilūs

Senato juridinis komitetas paruošė naują DP bilį, kuris žymiai skiriasi nuo Atstovų buto priimtojo biliaus. Nedaug tepakeistas tik Kongreso siūlomas skaičius...

Senato juridinio komiteto bilius, pavyzdžiui, įtraukia į išvietintųjų skaičių vokiečius, kurie yra pabėgę iš Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Lenkijos ir pagalvau...

Kongresmanas Celler, kuris paruošė atstovų buto priimtąjį DP bilį, griežtai yra nusistatęs prieš senato juridinio komiteto siūlomą pataisą. Jis teigia, jog senati...

Naujasis Italijos Kabinetas

Italijos kabinete įvykusio krizė tęsėsi tris savaites su viršum. Krizė prasidėjo po to, kai Saragat vadovaujami socialistai nutarė atsaukti iš valdžios savo žmones...

Vadovaujamas kabinete vietas užsima tie patys asmenys, kaip ir seniau. Vidas reikalų ministerio pareigas ir toliau eis Mario Scelba, kuris komunistams yra tikras kaulas gerklėje...

Atvyko Pasiruošęs

Ponia Eleanor Rooseveltienė parašė "This I Remember" knyga. Tai prisiminimai iš Rooseveltto prezidentavimo laikų. Ji aprašo įvairius nuotykius, kurie atsitiko Baltuosiuose rūmuose...

Saugumo organai, su pašaipu pastebi ponia Rooseveltienė, nemėgo svečių su revolveriais, bet šiuo atveju buvo padaryta išimtis. Molotovas, matyti, buvo pasiruošęs nuo bado ir nuo kitokių priešų gintis.

KODĖL SEKASI RUSŲ KOMUNISTAMS?

Kiniečiai ir komunistas. Kaip matome, jau kuris laikas rusų komunistai Azijoje turi didžiausią pasisekimą. Dažnai laikraščiuose užtikinama parašyta, kad ten ir ten Kinijoje pasipriešinimas komunistams vyksta gerai...

Petrapilio Dūmos rinkimai. Ir to mėto Petrapilyje (Rusijos sostinėje) bolševikų vadų nuotauką smarkiai pakėlė rinkimai į Petrapilio Dūmą, kuri taip sakant — j Petrapilio miesto savivaldybės organą...

Sąlygos, kuriose komunistas tarpsta

Kodėl viskas taip darosi, čia pravartu nors trumpai dirstelti tas sąlygas, kuriomis didesnės žmonių minios patraukiamos pripažinti komunistinę santvarką. Pirmiausia pažvelkime į 1917 metų įvykius Rusijoje, kada buvo nuverstas caro valdžia ir buvo sudaryta demokratinė valdžia su Kerenskio priešakyje...

Nuovargis

Vienu žodžiu, buvo jaučiamas tolimiesnio kariavimo toks nuovargis, kuris norima buvo bet kokia kaina pašalinti. Ir tada tiek spaudoje, tiek šiaip susirinkimuose arba mitinguose dažnai buvo gvidenamas...

Kas dėjosi Kinijoje

Dabar trumpai dirstelkime, kas darėsi ligi šiol Kinijoje.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

KAI KURIE RAŠYBOS ATVEJAI

1. Vienas skaitytojas klausia, kaip reikia rašyti: milijonas ar milionas, rugpjūtis ar rugpiūtis, ieškoti ar ieskoti (o gal ir ieškoti). Čia turime keletą joto rašymo ar nerašymo atvejų. Pirmuoju atveju yra klausimas, kur šaknyje rašome jotą svetimuose (svetimos kilmės) žodžiuose. Pagal dabartinę mus visus pareigojančią rašybą tuo atveju (ir i a, o, u) joto nerašydavome, nors jis būdavo tariamas. Bet buvo daroma čia išimtis plačiai žmonėse paplitusiems žodžiams, virtusiems lyg ir nebeatiskiriamu mūsų kalbos tonu...

2. Spaudoje kartojasi tipingi atvejai, kur netai parašomos nereikalingos vad. "nosinės". Vienas — tai įvardžiuotinių būdvardžių vienskaitos naudininkas (vyr. ir mot. giminės) ir vietininkas (vyr. g.). Nekartą pasitaiko šokių lyčių: gerajam, gerajai, gerajame... Čia q, matyt, klaidingai parašoma pagal analogiją kitų linknių, kur tas q yra savo vietoje, pvz. pagal gerajį, gerajį ir kt.; ypač kad čia tas "a" yra gąvešis iškritus po jo einančiam m, taigi gerajam iš sen. lyties geramjam (o dar iš senesnės geramujamui...) ir t.t.

3. Kaip rašyti: noskyltė ar noskylė? Pirmiausia pažymėtina, kad bendrinei kalbai teiktina lytis su vad. jungiamuoju būsiu, taigi noskyltė. Be šio baltso rašyti noskyltė su dviem ss, nes sudėtinis žodžius rašome iš kilmės (nos- ir skyltė).

Juk tenai jau nuo seniausių laikų santvarka buvo tokia: vieną pusę figūravo su savo privilegijomis įvairūs didikai arba turtuoliai, o kitą pusę — visiškai beturčiai arba vargdieniai. O įvairiose jų imonėse darbo valandos buvo ilgos, žmogus nė atskivėpti negalėjo, o atlyginimas buvo visai menkas...

KAI KURIE NENUSISTOJUSIOS SKYRYBOS ATVEJAI

1. Amerikiečių spaudoje daug maišaties brūkšnelio vartosenoje. Laikraštininkai ir redaktoriai, kurie nelabai tvirti lietuvių kalbos skryboje, neretai brūkšnelį vartoja nusižiūrėję į angliškąją arba ir kitokią svetimąją spaudą. Todėl jie rašo brūkšnelį daug kur ten, kur dabartinė įprastinė mūsų rašybą jo nevertuoja. Pagal tą įprastinę rašybą brūkšnelis paprastai rašomas: 1) trumpus išikštikus jungiant: vytytyty rykavo kregždės; 2) jungiant tarp dviejų vienodų įvardžių bei prieveiksnių stovintį ne: kas-ne-kas, kur-ne-kur, kaip-ne-kaip, vosne-nos.

2. Kaip kelti į kitą eilutę paskui? Kai kas kelia pas-kui, manydamas, kad dviskieminiame žodyje du gretimus priešbalsius perskiriamo (plg. dar-bas, dras-ko).

3. Kaip kelti į kitą eilutę paskui? Kai kas kelia pas-kui, manydamas, kad dviskieminiame žodyje du gretimus priešbalsius perskiriamo (plg. dar-bas, dras-ko).

Todėl, mūsų skrybos dėsniais, reikėtų kelti pas-kui, bet ne pas-kui, nes vienos šaknies priešbalsės nepaliekame nenukėlę, plg. pa-skaiyti, pa-skerti. Dažnas kelia pas-kui tik dėl to, kad jam šio žodžio kilmė, sudėtis neaiški.

Kas gimdo komunizmą

Šiais laikais, kada pati žmonių kultūra yra smarkiai pažėngusi į priekį, kada žmogaus jėgą daugelyje atvejų atstoja įvairios mašinos ar prietaisai, visi aiškiau ima suprasti, kad nėra geras reikškinys, jei imonėse žmonės per ilgai dirba ir gauna nepakankamą atlyginimą. Neveltui jau kai kuriose šalyse keliamas klausimas, jog per savaitę pilnai užtenka ir 30 valandų darbo, norint kad žmonės turėtų pakankamai laiko užsiimti įvairiais kultūriniais reikalais. Bet kai į visa tai neatsižvelgiama, tad visi nėra nuostabu, jei tokiose vietose įsigali bolševikai arba jie gauna pakankamai sau šalininkų bent pradžioje. Rusų bolševikai, turėdami gražaus jų akims pasisekimo, gali mėginti ir toliau veržtis. Ir šiuo

atveju rusų bolševikai arba komunistai, turėdami daugiau prityrimo, gali turėti laimėjimų ir kitose gretimose šalyse.

TAI BENT TVARKA

Iš Graikijos JAV ekonominių komisijos nario Paul R. Porter pranešimų, dar 1946 metais į Graikiją buvo nugabenta daug įvairių iš JAV gėrybių, jų tarpe maisto, drabužių ir įvairių mašinų. Dabar patirta, kad visi tie daiktai iki šiol guli sukrauti uoste Pireus. Esą, maistas aišku sugedęs, mašinos rūdija ir visa kita genda.

Paul R. Porter pakartotinai kreipėsi į Graikijos vyriausybės įspėdamas, kad jei ji šito reikalo nesutvarkys, tai ateity vargu JAV galės kę mors graikams duoti.

—Gerimas yra didžiausias vagis.

IS CHIGAGOS

GEROKAI PASNIGO

Pastaromis dviem dienomis gerokai Čikagoj pasnigo. Iskri-tes sniegas išviliojo vaikus lau-kan žaisli. Sniego audra atėjo iš lowos valstybės.

ISPEJIMAS AUTOMOBILI- NINKAMS

Pasnigus mieste, automobi-
listai turi žiūrėti, kur jie pasta-
to savo automobilius nuo vidu-
nackio iki 7 val. ryto.

Prieš dvejus metus išleistas
įstatymas numato, kad automobi-
lių negalima pastatyti gatvėse
ar ten, kur gatvėmis važinėja
husai bei vežimai. Tuo būdu
norima suteikti galimybę gatvė-
se valyti sniegą.

Šis įstatymas veikia 8 valan-
doms praėjus nuo to laiko, kai
prisinga bent vieną colį sto-
rumo.

TOBULINS SUSISIEKIMĄ

Čikagos susisieikimo valdyba
mano iki 1957 metų sudaryti
150 milijonų dolerių susisieiki-
mo modernizavimo programai.

Manoma, kad Čikagos susisie-
kimas (CTA) nebeduos nuosto-
lių, ir bus galima susidaryti fon-
dą jam gerinti ir moderninti.

IR PLĖŠIKUI UŽTENKA

Vienas plėšikas atėmė iš Leon-
ard Wolin, 3243 W. Madison,
brangenybių už 1,050 dolerių ir
\$600 iš seifo. Wolin sako, kad
plėšikas palikęs 35 dolerius seife,
sakydamas: "600 dolerių
man užtenka".

SKRENDA TYRINETI ISKASENŲ

Donald E. McCown, ekspedi-
cijos į Iraką direktorius, skren-
da į Bagdadą tęsti iskasenų ty-
rinėjimų. Archeologai, kurie
tuo tarpu dirbo be jo, rado tam
tikrų kūgio pavidalo įrašų (him-
nų, poemų, mitų, teisinių nor-
mų).

Manoma, kad Nippuras buvo
svarbiausias Mesopota m i j o s
miestas 1,000—2,000 metų prieš
krikščionybę.

Šią ekspediciją remia Čikagos
ir Pensilvanijos universitetai.

ISVARO IS PIGIŲJŲ NAMŲ

Dar 23 šeimos teismo buvo
išskirtos iš pigiųjų butų kolo-
njos (CHA).

Iš viso tokių yra 75 šeimos.
Mat, jų pajamos esančios dides-
nės, negu įstatymas numato pi-
giųjų butų gyventojams. Riba yra
\$2,300 bevaikėms šeimoms ir
iki \$3,200 šeimoms su 3 ar dau-
giau vaikų.

TURĖS MIRTĮ ELEKTRINĖJ KĖDEJ

Willard Trulove, 31 m. ne-
gras, anksčiau gyvenęs 1849 W.
13th St., kriminalio teismo buvo
nuteistas mirti elektros kėdėje
gegužės 12 d. Nuteistas nudū-
rė vieną motiną vakarinėj mies-
to dalyje, norėdamas pavogti
jos pinigine.

Pašauta mokinė mokykloje

13 metų mergaitė Nancy
Penfield, buv. Evanstono mero
ir ankstesnio Northwestern
universiteto futbolo žvaigždės
duktė, buvo pašauta į kaklą ir
rimtai sužeista Winnetkoje,
Skokie mokykloje, Elm ir Glende-
dale ave.

Ji buvo pašauta mokyklos
koridoriuje ir nėra šovėjo liu-
dininkų. Policija įtaria 13 metų
mokyklos draugą Caphorne
MacDonald, iš 1183 Ashbury
ave., iš Winnetkos. Itariamasis
mokinys, kurio vardą pati pa-
šautoji paminėjo, pabėgo iš mo-
kyklos.

ČIURLIONIES ANSAMBLIS

Išgarsėjęs tremties gyvenime
čiuurlionies ansamblis daugu-
moj susimetė Clevelande. Kas
čia iš čiuurlioniečių apsigyveno,
žada pradėti savo veiklą.

ateitis

A couple of good solid theo-
rems, hypotheses, co-tangents
and postulations are going to
be disproved today, and you
loyal followers of this fine se-
ries of articles will be the first
to learn the results of my inces-
sant cogitations based on my
study of a rare species: of
Ateitis Dancers.

Some uninformed persons
who said that perfection can-
not be reached on this earth
evidently did not see the last
performance by the Ateitis
Dancers at the 11th St. Theatre
on the evening of Sunday Janu-
ary the 22nd, 1950, for the
benefit of the Immigrants' Pro-
tective League. The last-minute
words of advice given by our
tactful instructor Vyto Beliajus
might have inspired our ac-
tions on the stage, since Mr. Be-
liajus had the supposed assur-
ance of the League that un-
worthy performers could have
voyages arranged for them of
indefinite endurance.

It might have seemed that
Vince Samoska was in a slight
daze for a spell, while dancing
"Oželis"; a later interview
showed that he was only ga-
thering momentum for a deci-
sive kick for his buddy goat
"swift-foot Petruks".

In case you did not notice,
Ed Williams decided to quit
biding his time in the U. S.
Army, and was hovering around
to coach his goats.

Newton, the man who discov-
ered that all apples tend to fall
downward when ripe, also made
a presumption without witness-
ing the Ateitis Dancers, that
for every action there is an
equal and opposite reaction.
This assertion is obviously out-
moded since the Ateitis Dancers
have been around, especially as
of last Sunday. Although we put
on a load of action, it seems
the reaction of the audience was
more than equal, judging from
the ovations received.

Frank Zapolis discovered that
Newton has a little on the ball,
anyhow: while traveling from
second story to first via stairs,
one-half flight down, stairs
turned, Frank didn't — gravity
worked from there on. Thus,
one of our good members took
a good step forward for science
and wrecked one good leg. Keep
it up, Prof, you'll make the
Nobel Prize.

—F.F.F.G.D.

KAS DEŠIMT METŲ

JAV kas dešimt metų esti
visuotinis gyventojų surašy-
mas. Iš eilės jau 160 metų,
kai statistikos biuras tą sura-
šinėjimą atlieka.

Šiais metais tas surašymas
prasidės balandžio 3 d. Dabar
gyventojų surašymas labai su-
prastintas, bet kartu jis turi
18 klausimų. Tarp kitų klau-
simų bus turto surašinėjimo rei-
kalai. Norima turėti tikras ži-
nias apie viso krašto gyventojų
turtingumą. Kai kas mano ir
kartu bijo, kad tos žinios gali
pateikti mokesčių tvarkytojams,
ir tuomet gal tektų papildomus
mokesčius mokėti. Statis-
tikos biuras užtikrina, kad su-
rinktomis statistikos žiniomis
niekas neturės teisės pasinau-
doti. Jos bus laikomos didžioji
paslapytė, kiek liečia atski-
rus asmenis. Net F. B. I. netu-
ri teisės tų žinių reikalauti.
Suprantama, bendros statisti-
kos žinios vėliau bus viešai pa-
skelbtos.

VASARIO 16 CLEVELANDE

Clevelande vasario 16 dienos
minėjimą nutarta rengti vi-
siems bendrai. Tas reikalas or-
ganizuoti pavesta vietos kul-
tūros fondo skyriui, kuris ap-
ima visas sroves.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONŲ
Ponia Chiang ramina karo metu sužeistą kiniečių kareivį. Ji
neseniai atvyko į Formozos salą, bet jau aplankė ir apramino
600 sužeistųjų.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONŲ
Bostono miesto savivaldybė nutarė neleisti japonų parlamento
nariams stebėti savivaldybės posėdžio eiga. 13 japonų parlamento
narių atvyko į JAV, kad galėtų stebėti demokratiją praktikoje.
Bostono savivaldybės nutarimas neįteisti japonų labai smarkiai
juos paveikė.

Memphis, Tenn., gyventojas Floyd Vinson nušovė savo žmoną
Margaret. Jis paleido kėlias kulkas į ją, ji mirė vietos ligoninėje.
Policija suėmė vyrą apklausišėjimui.

SANTA FE TRAIL

"Daug kas manė, kad taip va-
dinamasis kėlias Santa Fe
Trail yra tik pasakų padaras.
Tai yra tas kėlias, kuriuo dau-
giau kaip prieš šimtą metų
aukso ieškotojai iš rytų kelia-
vo vakarų ir pietų link skersai
šiaurės Ameriką aukso
klodų surasti. Šimtai, tūk-
stančiai anuomet žmonių tais
keliais keliavo sau laimės ie-
škoti. Tarp tų aukso ieškotojų
popročiai buvo niūrus, žiauro-
ki. Čia jėga visa lėmė. Gud-
rumas ir suktybės visam saiku
buvo. Tuo keliu eidavo pėsti
ir arkliais važiuodavo. Kelias
ėjo per didelės dykumas. Vie-
ni tų keliauninkų, tikslu nepa-
siekę žudavo pusiakelyje, ar
tai bado nukankinti, ar priešų
nudėti. Tai netenka stebėtis,
kad apie tą kelią ir tas kelio-
nės sudėta daug įvairių pasa-
kų ir padavimų.

Seniau buvo mėginta tas ke-
lias surasti, bet, matyti, ne
taip stropiai buvo ieškoma ir
jo vjetos tikrai negalėjo nusta-
tyti. Ir dabar tą kelią surado
ne keliauninkai savo nuosavo-
mis kojomis eidami ar ratais
važiuodami, bet — visų dide-
liam nusistebėjimui — lakū-
nai. Pasirodo, kad dabar la-
kūnai kaip tik ta kryptimi tu-
ri oro liniją, kuri iš Čikagos
eina į Los Angeles ir į Meksiką.

Jie skridami per tas dyku-
mas iš aukšto pro laukinę vie-
tos augmeniją žiūrėjo tą iš-
seno užsilikusį kelią. Ir tuo-
met pradėjo tirti, ar tikrai tai
Santa Fe Trail kėlias.

Taip, tai buvo jis! Nusilei-
dę žemėn daug kur aptiko žu-

vusiųjų kapus, tai yra ant ak-
menų įvairius užrašus. Sakysim-
e, kad vienoj vietoj ant ak-
mens užrašyta, tikriau iškirta
— "J. Beaty, 1850". Ir daug ki-
tų panašių pėdsakų surado,
kas patvirtina ir įrodo, kad
čia tikrai to istorinio kelio bū-
ta.

Rodos, visa taip ne seniai
buvo, vos šimtas metų su vir-
sum prasiniko, tai yra dvi
žmonių kartos pasikeitė, ir štai
iš visų atminties išnyko, kas
tuomet buvo, kuriais keliais
žmonėsėjo "laimės" ieškoti.

Jei ne tie daiktiniai įrody-
mai, tai būtų likę tik pasakos
ir jomis vėliau būtų nustota
tikėti.

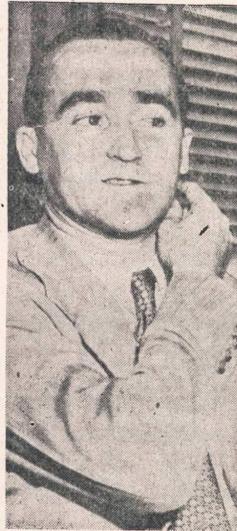
Lietuvių Kalbos Vadovas

Skubos keliu spausdinamas
LIETUVIŲ KALBOS VADO-
VAS Bielefeld spaustuvėj Vo-
kietijoje. Dirba dvi darbinin-
kų pamainos, organizuojama
ir trečioji.

Knyga turės per 700 pus-
telių ir tik 2.50 dol. Paskubėkite
užsiprenumeruoti. Pinigus paš-
to orderiais arba banko čekiais
siųskite man.

JUOZAS AUDENAS.
Generalinis Igaliotinis,
14 Townsend Street,
Boston-Roxbury, Mass.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ
SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI,
BIZNIERIAI, PROFESIONALAI,
DVASININKAI, VALSTYBININKAI,
MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAU-
JIENOS PADUODA TEISIN-
GIAUSIAE ŽINIAS IR GERIAUSIUS
RASTUS.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONŲ
AFL susisieikimo darbininkų
unijos prez. Joseph A. Beirne
pranešė spaudos atstovams, kad
vasario 8 d. bus paskelbtas tele-
fonistų streikas, jei nepavyks su-
sistarti su "Bell" kompanijos at-
stovais. Šis streikas palies viso
krašto svarbesnius telefono cen-
trus.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Atvyko teis. V. Bu- lota

Kas galėtų jam ir žmonai pa-
dėti surasti darbą?

Sausio 27 dieną į Čikagą at-
vyko teis. V. Bulota su šeima:
žmona ir 2 dukrelėmis. Dėl in-
validumo (p. Bulota I-jo karo
metu yra netekęs dešinės ran-
kos) jis buvo imigracijos val-
dininkų sulaukęs ir pareika-
lauta iš jo įmokėti \$1,000 už-
stato. Jo brolienės ir Teisininkų
Būrelio Čikagoje pastangomis
buvo sudėtos, ir po ilgesnio lau-
kimo jie galėjo laimingai pa-
siekti Čikagą. Apsigyveno 6403
So. Wentworth Ave. Didžiausią
dabar problema yra jiems
susirasti darbą. P-as Bulota
pasitenkintų tuo tarpu sargo
ar durininko (watchman or
porter) darbu. Kas žinotų, kur
tokį darbą galima būtų rasti,
maloniai prašomi pranešti jam
ar patefonuoti J. Kutrai, CA-
nal 6-8500.

J. Ktr.

Chicago kurėjai —
savanoriai

Chicago kurėjai — savanoriai

Sausio 28 d. Lietuvos Vyčių
salėjė įvyko gausus Organizaci-
cinio Komiteto sukvietas Lietu-
vos kariuomenės kūrėjų-sava-
norių, gyvenančių Čikagos mie-
ste, susirinkimas. Organizaci-
nio Komiteto pirmininkas kūrė-
jų-savanoris J. Bobelis, susi-
rinkimą atidaręs, padarė platų
pranešimą apie nuveiktus dar-
bus, kiek ir iš kurių vietų su-
registruota kūrėjų-savanorių,
ryšį su buv. tremty savanorių
organizacija ir ateities veiki-
mo gaires. Gyvoje diskusijoje
dėl steigiamos organizacijos
pasisakė J. Milašius, A. Alek-
savičius, P. Venclova, M. Reklai-
tis, J. Demereckas, K. Ališaus-
kas ir kiti. Priimtas atitinka-
mas nutarimas. Artėjančios
Lietuvos, Nepriklausomybės
Vasario 16 d. šventės proga
sudėta Amerikos Lietuvių Ta-
rybai Lietuvos laisvinimo rei-
kalams 20 dol. auka. Pažymėti-
na savanoris — partizanės E.
Grigaliūnienės 5 dol. auka ir
pasūlymas prie organizacijos
įsteigti rėmėjų būrį. Nusistaty-
ta susirinkimus daryti dažniau
ir užsibrėžta darbą gyvinti,
įtraukiant ir organizaciją visus
šiuose žemyne esančius kūrėjus-
savanorius.

Susirinkimas praėjo darnioje,
pilno pasiryžimo nuotaikoje.
Tenka pažymėti, kad į Organi-
zacinio Komiteto atsišaukimą
atsiliepė kūrėjai-savanoriai net

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai žemė—Pardavimui
TOURIST COURT PARDAVIMUI
25 vienetas — Motel-Savininkų
pagyvenimui.
Pietų Kalifornijoje, arti lenktynių
įstaigos. Galimos pajamos \$36,000.
Reikia \$35,000 įnešti.
DR. FRANK P. BRAUNE
306 S. Wabash. — HARRISON 7-8943.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui
AUKŠTAI pelninga pienininkystės
farma, 100 akrų derlingos javų žemės,
130 akrų ganyklos; tankiomas
vielos aptverta; 3 kambarių mo-
dernus namas, elektra, gražiai aplink
aptaisyta. Pirmos rūšies 100 pėdų
barnė. Geras kelias, paštas, mokyk-
los busas, pėnas pristatomas. Kaina
\$16,000. Savininkas Robert P. Car-
nes, Wentworth, Wisconsin.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui
TOBULOS MAŠINOS
Vieno savininko, kaip nauji visiškai.
Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir
visus įrengimus. Garantuoti. Leng-
vos išmokėjimo sąlygos.
OLDS '49-98 Deluxe 4-dr. \$2,350
OLDS '48-98 Deluxe 4-dr. \$1,650
OLDS '47-76, 4 door \$1,275
BUICK '47 Super 4-dr. \$1,295
PONT '47 Stream. 6 sedanet \$1,195
OLDS '47-98 Custom 4-dr. \$1,350
MERCURY '47 club cpe. \$1,050
PLYMOUTH '48, 4-dr. sedan \$1,195
OLDS '46-76 4 door \$950
CHRYSL. '46 Town ir country \$1,150

General Motors lengvos sąlygos
MAY MOTORS SALES
Olds. dyleris per ketvirtį amžiaus.
7411 So. Halsted Street

A. & C. MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
GERAS PASIRINKIMAS
VARTOTŲ KARŲ
VISUOMET

1936's iki 1950's
\$50 IR AUKŠČIAU.
Mes perkam gerus vartotus
automobilius.
A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

PRANEŠIMAI
BALF 6-tas Skyrus prima dra-
bužius, maista bei knygas dėl lie-
tuvų vargančių Europoje sekan-
čiose vietose: Kass Jewelry Store,
4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mo-
zart Street. Kas negalite atnešti,
pašaukite Lafayette 3-3617, o Mr.
Kass paims jūsų auka.
—J. K. Encheris, pirm.

REPAIRS—IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELE SUTAUPA
DIDELE NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų,
skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma, pirkimo.
Mes taipgi turime kelis vartotus
šaldytuvus, skalbiukų ir vacuum
valytuvų kaina nuo \$15. Ateikite i
mūsų įstaigą ir pamatykite patys.
Mes paimsimę jūsų seną
prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

BUILDING MATERIAL
Statybai medžiaga.
LENTOS
ir Namams Statymui
Medžiaga
NAMŲ SAVININKAI, TIK
SOUTHWESTERN LUMBER
KOMPANIJAI GALI JUMS
DUOTI TOKIUS BARGENUS

2 x 4 6c. ft.
1 x 4 ply 3c. ft.
1 x 6 ply arba sheeting 5c. ft.
Plaster Board 4 1/2c. ft.
1/2" plywood 10c. ft.
Insuliacija 5c. ft.
90 sv. rolė stogams popieris \$2.00
110 sv. shingles, 100 k. pd. \$2.10
Taipgi daugelis barginų mūsų
vartotos medžiagos skyriuje ant
durų ir langu.

1 ir 2 colių lentų, sunkių balkių.
**MES STATOME GARAZŲ IR
PERTAISOME BUTUS IR
BEISMONTUS.**

Southwestern
LUMBER CO.
VINCAS ALONIS, vedėjas
7437 SO. WESTERN AVENUE
Grovehill 6-5656.
Atdara: pirmadienį ir ketvirta-
dienį nuo 8-8. Sekmadienį 10-2.

Pirkite tose krautuose, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOSE"

Pirkite tose krautuose, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOSE"

Pirkite tose krautuose, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOSE"

Pirkite tose krautuose, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOSE"